

**До Постоянната
комисия по аграрни
науки и
ветеринарна
медицина**

ДОКЛАД

за извършената проверка по процедура за програмна акредитация на докторска програма “Растителна защита” от професионално направление 6.2. Растителна защита, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, към Институт по тютюна и тютюневите изделия - Марково

ОТ ЕКСПЕРТНА ГРУПА В СЪСТАВ:

1. Проф. д-р Иван Жалнов – Аграрен университет – Пловдив - ръководител на ЕГ
2. Доц. д-р Катя Тренчева – Лесотехнически университет - София
3. Емин Еминов – студент в УХТ – гр. Пловдив

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ : Докторант Иво Финков

Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с

решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол №13/ 27.06.2019 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Изпълнение на препоръките от предходната акредитация

2. Проверка по изпълнението на критериите за програмна акредитация на докторска програма в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование/ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016г.

3. Приложения: таблици /задължителни и по избор/

Уважаеми господин Председател на ПК по Аграрни науки и ветеринарна медицина

Експертната група (ЕГ) съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) Критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, посети ИТТИ - Марково в периода 16 – 17.10.2019 г. ЕГ проведе срещи с ръководството на Университета, с учени, докторанти и потребители на кадри. Групата се запозна с учебните планове и програми, с условията на обучение.

На тази база, както и след анализа на фактите и обстоятелствата, отразени в доклада-самооценка на ВУ и проверката за изпълнение на критериите за програмна акредитация на докторски програми, експертната група **установи** следното:

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма по „Растителна защита“ към ИТТИ - с. Марково е получила оценка „много добра“ от НАОА, с **валидност шест години** за акредитационния период. За изминалия период на акредитация по програмата са обучавани 2-ма докторанти. При последната акредитация Постоянната комисия по Аграрни науки и ветеринарна медицина при НАОА е дала следните препоръки:

Препоръка 1. Да се увеличи броят на хабилитирания по

специалност “Растителна защита” академичен състав в ИТТИ или да се използват хабилитирани ръководители и от други сродни научни институции.

Препоръката е изпълнена.

В началото на изминалия акредитационен период академичния състав по специалност “Растителна защита” се състои от 3 души – един хабилитиран (доцент) и двама асистенти (докторанти). Към настоящия момент съставът на отдела също е от 3 преподаватели – един хабилитиран (професор) и двама главни асистенти с научна степен „доктор“. За нуждите на обучението на двамата докторанти освен хабилитираното лице от ИТТИ са ползвани двама хабилитирани ръководители от други научни организации – професор д-р Янко Димитров от Аграрен университет – Пловдив и професор д-р Елисавета Стоименова от Институт по физиология и генетика към БАН-София.

Препоръка 2. Да се осъвремени лабораторната база на ИТТИ-Марково по научната специалност.

Препоръката е изпълнена.

В института е изграден лабораторен комплекс от 5 специализирани лаборатории: Лабораторен комплекс за изследвания /ЛКИ/, акредитиран от БСА по ISO 17025:2006 за анализ на тютюн и тютюневи изделия /единствен в Източна Европа/, химическа лаборатория; агрохимическа лаборатория, лаборатория по растителна защита (фитопатология и вирусология), технологична лаборатория. Лабораториите са оборудвани с нова, съвременна апаратура, за провеждане на необходимите научни изследвания.

Аналитична апаратура в лабораториите:

1. Биологичен микроскоп OPTIC900
2. Светлинен бинокуляр МСБ-10
3. Екстрактор на растителни сокове за вирусологични изследвания
4. Спектрофотометър UV/VIS Pharo 300, Merck , Германия № 15090523
5. Спектрофотометър UV/VIS UV/VIS Lambda 3, Perkin Elmer, САЩ, № 1117729
6. Титратор по Карл Фишер, Metrohm № 10780586
7. Газов хроматограф, Agilent 7890 A, Германия, № CN 10907073
8. Рутинна аналитична машина за пушене на цигари RM200A, производител фирма Borwaldt KC GmbH, Германия:
9. Анализатор в непрекъснат поток SEAL AA3
10. Атомно-абсорбционен спектрофотометър, Spektra AA 220 “VARIAN”, USA, № EL99013346
11. Течен хроматограф с UV/VIS детектор Perkin Elmer

Посочената апаратура позволява извършване на комплексни

научни изследвания с голяма научна стойност за теорията и практиката.

Препоръка 3. Да се увеличи броят на библиотечните единици и научни списания в областта на растителната защита в базата на ИТТИ-Марково.

Препоръката е изпълнена.

ИТТИ е абониран и получава научна и специализирана литература по научната специалност „Растителна защита“, от България и чужди научни институции и организации по тютюна, с които работи. Към момента библиотеката на ИТТИ разполага с над 2500 научни единици и списания в областта на растителната защита. В сравнение с предходния акредитационен период броят им е увеличен с над 600.

Препоръка 4. Да се осигури по-голямо участие на докторанти в обучителни курсове по езикова подготовка и международни форуми и конференции.

Препоръката е изпълнена.

За предходния акредитационен период в докторантура на самостоятелна подготовка са зачислени 2 докторанти, успешно защитили дисертации. Докторантите са преминали обучителни курсове по езикова подготовка в Центъра за езикова подготовка на Аграрен университет – Пловдив, курсове по Опитно дело и работа с метода ELISA. Те са участвали в редица национални научни форуми със свои доклади. В момента докторантите вече са придобили академичната длъжност „главен асистент“. На основание на договори за сътрудничество със сродни международни научни институции и организации, с които ИТТИ има сключени договори, са създадени условия за извършване на научен обмен и специализация на кадри и участия в научни форуми.

ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Основните задачи на академичното ръководство на ИТТИ са свързани с повишаване на качеството на научните изследвания и утвърждаване на европейските традиции и дух.

Критерий 1.1. „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“

Експертната група (ЕГ) провери и установи, че политиката за осигуряване качеството на обучението в ОНС „Доктор“ по научната специалност „Растителна защита“ в ИТТИ е ориентирана към подготовка на висококвалифицирани кадри със задълбочена фундаментална и професионална компетентност за научноизследователска и практико-приложна дейност, съобразно българската нормативна база, европейските стандарти и нуждите на практиката.

1.1.1. Висшето училище или научната организация организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство

Институтът по тютюна и тютюневите изделия е **единственото** научно звено в България, в което се разработват важни фундаментални и научно-приложни изследвания по **комплексното опазване** на тютюна от вредители – болести, неприятели и плевели. ИТТИ провежда обучение по докторската програма „Растителна защита“ в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката по научната специалност Растителна защита. Основни документи за обучаване на докторанти в ИТТИ по докторската програма „Растителна защита“ са:

- Устройствен правилник на Селскостопанска академия.
- Правилник за развитие на академичния състав в Селскостопанска академия.
- Правилник за устройството и дейността на ИТТИ.

Тези документи са разработени на базата на Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в РБ и са съгласувани със стратегическите насоки за висшето образование в Р. България и в Европейския съюз, посочени в:

- Национална квалификационна рамка на Република България;
- Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР);
- Стратегия за развитие на висшето образование в Р. България 2014-2020 г.;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 и др.

Целта на обучението на докторанти е осигуряването на високо квалифицирани научни работници по различните аспекти на растителната защита при тютюна, научното решаване на нововъзникнали проблеми в предметната област, системно обновяване на квалификационната и възрастовата структура на научния потенциал на ИТТИ.

Мотивите на ИТТИ да подготвя докторанти по растителна защита произтичат от необходимостта от висококвалифицирани експерти за

нуждите на различните структури към Министерството на земеделието и храните, общински и областни служби по земеделие, висши училища, научните институти и опитни станции в т.ч. и за нуждите на специалността в ИТТИ.

Задачите на ИТТИ, свързани с основната цел са: подготовка на високо квалифицирани научни работници по различните аспекти на растителната защита при тютюна чрез използване на форми на обучение в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката; разработване на научни проблеми в отговор на изискванията на науката и практиката в областта на Растителната защита; системно обновяване на квалификационната и възрастовата структура на научния потенциал на ИТТИ.

1.1.2. Цялостната дейност за обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

В доклада за самооценка е представена информация как обучението по докторската програма е подчинено на приетата процедура съгласно нормативната уредба в страната и ИТТИ, която регламентира цялостната дейност по обучение на докторантите. Обявяването на конкурс за обучение в ОНС „Доктор“ се инициира от научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“ чрез обосновано предложение до Директора на ИТТИ, за обсъждане в Дирекционния съвет на Института.

Обучението на докторантите в ИТТИ по научната специалност “Растителна защита” се осъществява по индивидуален и методичен учебен план за докторантите в редовна и задочна форма на обучение, а за докторантите на самостоятелна подготовка – само по индивидуален план. Плановите се подготвят от докторанта и неговия научен ръководител, обсъждат се и се приемат в отдел „Агротехника и растителна защита“.

Индивидуалният учебен план, след обсъждане от Научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“, се утвърждава от научния съвет по Растителна защита в срок до 2 месеца от зачисляването в докторантура. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

За докторанти в самостоятелна форма на обучение могат да кандидатстват лица, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Зачисляването на докторантите по научната специалност “Растителна защита” се извършва със заповед на Председателят на ССА, въз основа на решение на научния съвет по Растителна защита към ССА, след успешно

положени конкурсни изпити. Със заповедта при докторантите на самостоятелна подготовка се утвърждава темата на дисертационния труд и индивидуалният учебен план на докторанта. Приемането на отчетите на докторантите за извършената работа, първо се извършва в отдел „Агротехника и растителна защита“, след което се предлагат на обсъждане и гласуване в НС.

1.1.3. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

ИТТИ и съответно отдел „Агротехника и растителна защита“, прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания по растителна защита и обучението по докторската програма. Растителната защита е едно от главните направления на работа в ИТТИ. В резултат на тази дейност през годините са регистрирани над 70 препарата за растителна защита в тютюнопроизводството. Изготвени са Добри растително-защитни практики и Интегрирано управление на вредителите при тютюна. С обучението на докторанти по растителна защита се осигурява научно обслужване по растителна защита на тютюнопроизводството в България.

Основен и детайлен контрол върху работата на докторантите се провежда в обучаващия отдел, под прякото наблюдение и помощ от страна на научния ръководител. Работата на докторантите е обект на постоянно обсъждане в отдела, което се отразява в протоколите от научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“. В края на всяка учебна година съветът на отделът приема становище за изпълнението на индивидуалния учебен план, прави оценка на дейността на докторанта и предложение за атестация на докторанта. Редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, а задочните и докторантите на самостоятелна подготовка на шест месеца. Докторантите подлежат на годишно атестиране (в края на всяка учебна година) от научния съвет по Растителна защита.

Резултатите от приетите становища за изпълнението на индивидуалния учебен план, оценката на дейността на докторанта и атестиранията се съхраняват в личното досие на всеки докторант в ИТТИ.

За решаване на специфични проблеми към отдел „Агротехника и растителна защита“ се свикват разширени научни съвети, които обсъждат и вземат решения по методичните и индивидуални планове на докторантите.

С оглед подпомагане на мобилността, повишаване качеството на

обучението и насърчаване валидирането и признаването на неформалното и самостоятелното учене се прилага Националната квалификационна рамка (НКР), като част от докторската програма. В нея са описани подробно **знанията, уменията и компетентностите**, които трябва да притежават лицата с образователна и научна степен „доктор“.

Задълбоченото обучение на докторантите се постига чрез активното им включване в научноизследователската дейност на ИТТИ, както и в проекти и програми за повишаване на тяхната квалификация и допълващи знанията им.

Създадени са голям брой контакти, за подобряване качеството на научно-изследователската дейност, с учени от различни университети и научни организации от България и чужбина. ИТТИ поддържа научни контакти и осъществява координация на научно-изследователската работа с редица научни институти: Аграрен университет - Пловдив, УХТ-Пловдив, Пловдивски университет, ИРГС - Садово, ИПАЗР - София, ИЗК „Марица“ – Пловдив, Агробιοинститут – София. Редовни научни контакти се осъществяват и с редица международни организации, като Европейската асоциация за научни изследвания по тютюна /AERET/, EPPO, Expert Group, CORESTA, Институт по тютюна, Прилеп, Македония, Институт по тютюна на Виетнам и др.

Докторантите могат да се изявяват в различни национални и международни научни форуми, което им дава възможност да се запознаят с най-новите постижения по научната специалност у нас или в чужбина.

1.1.4. Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство

В ССА е разработен и утвърден Етичен кодекс, който определя основните етични стандарти за всички служители на Академията, в т.ч. и докторанти. Етичен кодекс за поведение на служителите е приет и в ИТТИ, Марково. В ИТТИ се зачитат етичните стандарти в междуличностните отношения и в отношенията между всички структури с цел развитие и благополучие на цялата общност и на всеки член. Определените етични норми включват и проява на нетърпимост по отношение на всякакви форми на дискриминация.

Етичният кодекс има за цел да изгради, систематизира и поддържа високи професионални и етични стандарти между членовете на Академията и на ИТТИ, за да се насърчи техният професионализъм, да се засили тяхната институционална и междуличностна лоялност, да се развие свободата на научните изследвания и да се утвърждава

положителен имидж на ССА и на ИТТИ.

За предотвратяване и санкциониране на изпитни измами са приети вътрешни указания за подготовка, провеждане и приключване на конкурсните изпити по специалността за кандидати за обучение в ОНС „Доктор“ и на изпитите за докторантски минимум. В указанията е посочен редът за допускане на лицата до провеждането на изпити, така че да се предотврати и сведе до минимум всяка възможност за изпитна измама.

През акредитирания период всички процедурни правила в хода на подготовката на докторантите и процедурите при придобиване на ОНС „Доктор“ са спазени стриктно и не са документирани случаи на дискриминация, изпитни измами от докторанти или плагиатство.

Резултати от проверката:

По 1.1.1 Научноизследователската и преподавателската дейност на ИТТИ, в т.ч. на обучаващият по ОНС „Доктор“ отдел, се извършва в съответствие с действащата нормативна уредба. С цел да е общодостъпна, документацията трябва публично да е оповестена на сайта на ИТТИ, който при посещението на ЕГ не функционираше нормално.

По 1.1.2 В доклада за самооценка е представена информация как обучението по докторската програма е подчинено на приетата процедура съгласно нормативната уредба в страната и ИТТИ, която регламентира цялостната дейност по обучение на докторантите.

По 1.1.3 Задълбоченото обучение на докторантите се постига чрез активното им включване в научноизследователската дейност на ИТТИ, както и в проекти и програми за повишаване на тяхната квалификация и допълващи знанията им.

По 1.1.4 В ССА е разработен и утвърден Етичен кодекс, който определя основните етични стандарти за всички служители на Академията, в т.ч. и докторанти. Етичен кодекс за поведение на служителите е приет и в ИТТИ, Марково. Чрез приетият него се регламентират определени процедури при нарушения.

За целия период не са констатирани прояви на дискриминация и опити за плагиатство и измами.

Стандарт 2 „Разработване и одобряване на програмите“ и съществуващите му критерии, а именно:

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на

промишлеността и други заинтересовани страни“

Обучението в докторската програма по научната специалност „Растителна защита“ се извършва в отдел „Агротехника и растителна защита“ към ИТТИ. В процедурата за приемане на докторанти, разработване и одобряване на докторските програми се привличат също високо квалифицирани учени извън институцията.

2.1.1. Докторските програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и имат ясно изразени очаквани резултати

В доклада-самооценка се представят достатъчно доказателства, че при разработването на докторските програми се вземат предвид съвременните постижения в областта на растителната защита при отглеждане на тютюна. Целите, задачите и очакваните резултати се формулират в индивидуалния учебен план на докторанта съвместно с научния му ръководител, обсъждат се от Научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“ и се утвърждават от научния съвет по Растителна защита със заповед на Председателя на Академията.

Обучаващото звено, в лицето на своя хабилитиран академичен състав, насърчава научноизследователската дейност на докторантите, като стимулира участието им самостоятелно или в колективи в изпълнението на различни изследователски проекти. Това стимулира творческото мислене на докторантите, ангажира ги пряко в изследователските проекти и същевременно води до тяхното усъвършенстване като изследователи.

2.1.2 Има организация и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното съдействие на докторантите, потребители на кадри и други заинтересовани страни.

В ИТТИ е създадена необходимата организация за разработване, одобряване и прилагане на учебната документация. В процеса на разработването и участват и докторантите, като тя е свързана с преките им научни интереси. Учебната документация е разработена в съответствие с мисията, целите и задачите на ИТТИ, Марково, като е съобразена с националното и европейското законодателство.

Цялата документация за прием и обучение на докторантите в ССА, в т.ч. ИТТИ, Марково се анализира и обновява периодично в съответствие с действащата нормативна база за прием и обучение на докторантите на национално ниво. Нормативите за прием на докторанти в Селскостопанска академия, в т.ч. ИТТИ, са приведени в пълно съответствие с актуалните текстове на посочените национални нормативни актове. През 2018 г. е приет нов Устройствен правилник на

Селскостопанска академия и Правилник за развитие на академичния състав в Селскостопанска академия, а през 2019 г. е утвърден нов Правилник за устройството и дейността на Институт по тютюна и тютюневите изделия, с. Марково.

В края на всяка учебна година докторантите представят пред съвета на отдел „Агротехника и растителна защита“ отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. При анализиране и обновяване на учебната документация освен мнението на докторантите и академичния състав, се взема предвид и мнението на потребителите на образователния продукт.

2.1.3. Докторската програма е представена в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната художествено-творческата, спортната дейности, обвързани с докторската програма

Обучението по докторската програма „Растителна защита“ е с ясно поставени цели и задачи, гарантиращи правилен избор на млади, надеждни и мотивирани учени с перспективи за бъдещото им развитие в професионалното направление. Мотивите за изпълнение на поставените устойчиви цели са свързани с необходимостта за подмладяване на състава на учените в отдела чрез осъществяването на приемственост между различните възрастови категории изследователи. За изпълнението на поставените цели и задачи се поддържат контакти с водещи научни звена. В практически аспект се работи в създаването на високо ерудирани кадри с изследователски подход в решаването на сложни технологични проблеми свързани с научната специалност.

Индивидуалният учебен план на докторантите се разпределя по години. При планирането на дейностите и обученията се обръща внимание на тези свързани с повишаването на практическите, теоретичните и аналитичните знания и умения на докторантите. Необходимо е в учебните планове да бъде включено обучение по дисциплина анализ на резултати от експериментални данни по дисертационните теми със съвременни статистически програми.

Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват при Научния секретар на ИТТИ, както и в архива на отдел „Агротехника и растителна защита“.

2.1.4. При разработването на докторските програми се прави анализ на: възможните работни места, изводи от разговори с потенциалните работодатели и от заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда

Анализът при плануване и разработване на докторската програма

включва възможността за осигуряване на работно място след приключване на обучението. С различните форми на докторантура се осигуряват високо квалифицирани специалисти в направление „Растителна защита“, необходими както за науката, така и за управлението и бизнеса.

При плануване на всяка докторска програма се включва обстойно изследване на необходимостта ѝ – актуалност на проблематиката, разработвана в съответната програма и последващо приложение на резултатите, както и потребността ѝ за практиката и бизнеса. Прави се анализ на потенциалните работни места, който се базира на резултати от проучвания относно заетостта на специалисти със същата или сходна квалификация (национални проучвания, рейтингова система, разговори с работодатели, потенциални потребители на кадрите и др).

2.1.5. Всяка докторска програма е съвместима (сравнима) с аналогични програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща Професионална мобилност на докторантите

Докторската програма по научна специалност „Растителна защита“ към ИТТИ е съвместима с аналогични програми по „Растителна защита“ на други ВУ и научни институти в България - Аграрен университет – Пловдив, ЛТУ – София, Институт по овощарство – гр. Пловдив, Институт по зеленчукови култури "Марица" – Пловдив и др.

Професионалната мобилност на докторантите е свързана с възможността част от заложените дейности да се осъществят в други институции под ръководството на високо квалифицирани учени и използване на съвременна апаратура и методи. За реализиране на мобилност на докторантите в Правилника за развитие на академичния състав в ССА, се уреждат процедурите, свързани с приема и обучението на докторанти за лица, завършили чуждестранни висши училища, както и лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз.

Конкурентостта и съвместимостта на докторските програми се осъществява чрез повишаване на качеството на образователния процес, залагане на по-високи цели при реализацията на докторските програми, обновяване и актуализиране на учебните планове и програми, съобразно динамично настъпващите промени в европейското пространство и в страните извън него, активно представяне на научните продукти в България и чужбина.

2.1.6. В институцията са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми

Всички процедурни действия, касаещи документацията по докторски програми в ИТТИ са съобразени с действащата нормативна

уредба - държавна и вътрешните ведомствени правилници: ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, както и Правилника за развитие на академичния състав в Селскостопанска академия и вътрешноинститутско указание за провеждане на конкурсните изпити по специалността за докторанти в редовна или задочна форма на обучение.

Научният секретар на ИТТИ осъществява наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с докторските програми и подпомага дейността на докторантите, съгласно нормативните документи.

Резултати от проверката:

По 2.1.1. В доклада-самооценка се представят достатъчно доказателства, че при разработването на докторските програми се вземат предвид съвременните постижения в областта на растителната защита при отглеждане на тютюна. Целите, задачите и очакваните резултати се формулират в индивидуалния учебен план на докторанта, съвместно с научния му ръководител.

По 2.1.2. Цялата документация за прием и обучение на докторантите в ССА, в т.ч. ИТТИ, Марково се анализира и обновява периодично в съответствие с действащата нормативна база за прием и обучение на докторантите на национално ниво. Добра практика е, че се взема предвид мнението на обучаваните и потребителите на кадри.

По 2.1.3. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват при Научния секретар на ИТТИ, както и в архива на отдел „Агротехника и растителна защита“. В учебните планове да бъде включено обучение по дисциплина анализ на резултати от експериментални данни по дисертационните теми със съвременни статистически програми.

По 2.1.4. При разработването и актуализирането на документите по докторските програми важно значение има актуалност на проблематиката, разработвана в съответната програма и последващо приложение на резултатите, както и потребността ѝ за практиката и бизнеса.

По 2.1.5. Докторската програма по научна специалност „Растителна защита“ към ИТТИ е съвместима с аналогични програми по „Растителна защита“ на други ВУ и научни институти в България - Аграрен университет – Пловдив, ЛТУ – София, Институт по овощарство – гр. Пловдив, Институт по зеленчукови култури "Марица" – Пловдив и др. На този етап няма реализирана докторска международна мобилност.

По 2.1.6. Всички процедурни действия, касаещи документацията по докторската програма са съобразно действащата нормативна уредба - държавна и вътрешните правилници. Научният секретар на ИТТИ

осъществява наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с докторските програми и подпомага дейността на докторантите.

Стандарт 3 „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

Мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението по докторската програма изисква получаването на пряка и своевременна връзка между планираните и извършените дейности и постигнатите резултати. Мотивацията се базира на ясно разписаните правила при изпълнение на докторската програма, както и методите и средствата за постигане на крайната цел.

Важна част от мотивацията е финансовата осигуреност на целия процес по стартиране, развитие и завършване на обучителната програма, както и възможността след защита на дисертацията да намерят подходящо място на пазара на труда.

3.1.1. Подготовката на докторантите се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма

На докторантите по специалност Растителна защита към Института по тютюна и тютюневите изделия е осигурено подходящо обучение за повишаване на образователната и научноизследователска квалификация. Обучението се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката и образованието, в условия на добре оборудвана лабораторна база. Ползва се опитът на хабилизирани ръководители от други сродни научни институции. Тези факти, съчетани с осигурения достъп на докторантите до богатата информационна база данни, до обучителни курсове по езикова подготовка и международни форуми и конференции са предпоставка за постигане на високи резултати по време на обучението и до успешна защита на дисертационния труд.

3.1.2. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план

От представената информация се вижда, че обучението на докторантите в ИТТИ се реализира чрез съвременни образователни форми и методи, чрез включването им в различни научни проекти, чрез възможности за специализации и мобилност, разписани в индивидуалния им учебен план.

С индивидуалните планове се определят темата на дисертационния труд, изпитите и сроковете за полагането им, посещенията на определен цикъл от лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви, етапите и сроковете за експерименталната работа и цялостното оформяне на дисертационния труд, както и написването на научни статии. Всички дейности в индивидуалния учебен план са разпределени в график по дати, месеци и години. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

Индивидуалните форми на обучение се изразяват във възможност за специализации, индивидуално обучение и мобилност и в чужди университети, в зависимост от разработваната тема.

3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като периодично докладват пред семинар на обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност.

Контрол върху работата на докторантите се провежда в обучаващите звена под прякото наблюдение на научния ръководител. Работата на докторантите е обект на постоянно обсъждане в отдела, което се отразява в протоколите от Научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“.

В обучаващия отдел, а при необходимост и в разширен състав, се обсъжда и приема методиката за разработване на дисертационния труд. Периодично се възлага на докторантите да запознаят членовете на отдела с изготвената от тях литературна справка и анализите на получените експериментални данни. На тази база се правят корекции на работната програма или на индивидуалния учебен план. Всичко това е свързано с поставените високи образователни критерии за постигането на качествени резултати в обучението и научната дейност.

Резултатите от работата на всеки докторант се отчитат обстойно веднъж годишно. Докторантите представят пред съвета на отдел „Агротехника и растителна защита“ отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план.

Въз основа на отчета на докторанта, ръководителят на отдела представя доклад до Директора на ИТТИ, за изпълнението на дейностите по задължителните изисквания.

3.1.4. Използват се ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите

При обучението на докторантите се използват ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията им.

Образователната дейност включва теоретичната подготовка на докторанта, която включва полагането на изпити, с помощта на които се оценява развитието в обучението на докторантите. Научната и експерименталната дейност се оценява посредством годишният отчет на докторанта за извършените дейности през съответният етап. Въз основа на отчета научният ръководител представя доклад до Директора на ИТТИ, за изпълнението на задължителните изисквания по дейностите за обучението на докторантите.

Осигурява се и възможност на докторантите периодично да оповестяват резултатите от своите проучвания на научни форуми и в специализирани списания. Тази дейност се подпомага финансово от ИТТИ, чрез приемането на финансови планове на докторантите.

3.1.5. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторантите

В ССА и в ИТТИ има етични кодекси, които съдържат етичните принципи и критерии, залегнали в основата на професионалното поведение на учените от Селскостопанската академия. Етичният кодекс определя етичните норми и правилата за поведение, които трябва да спазват стриктно от учените.

През отчетния период не са постъпили жалби от докторанти.

Резултати от проверката:

По 3.1.1. При обучението на докторантите по докторската програма се използват съвременни методики при извеждането на изследванията и експериментите. Съвременната компютърна техника и софтуер позволяват анализ и обработка на получените резултати в съответствие с европейските стандарти.

По 3.1.2. Във ИТТИ обучението на докторантите се провежда по приетите индивидуални учебни планове като се акцентира върху индивидуалната форма на обучение при постоянен контрол от научния ръководител и съблюдаване на законовите изисквания за обучение на докторанти. При обучението си докторантите работят в екип, който им позволява да търсят решения на проблемите по научноизследователската им дейност със сродни специалисти.

По 3.1.3. Предвидено е обучението на докторантите в ИТТИ, вкл. и на тези по научната специалност “Растителна защита“ да се осъществява по индивидуален учебен план, включващ общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Редовните докторанти отчитат своята работа всяко тримесечие, а тези на самостоятелна подготовка правят отчет на шест месеца. В края на всяка година докторантът представя годишен отчет за изпълнението на индивидуалния план. Докторантите могат да участват в научноизследователската дейност на обучаващото звено и да се

включват в разработваните научни проекти.

По 3.1.4. Осигурена е възможност на докторантите периодично да оповестяват резултатите от своите проучвания на научни форуми и в специализирани списания. Тази дейност се подпомага финансово от ИТТИ, чрез приемането на финансови планове на докторантите.

По 3.1.5. В ССА и в ИТТИ има етични кодекси, които съдържат етичните принципи и критерии, залегнали в основата на професионалното поведение на учените от Селскостопанската академия, През отчетния период в ИТТИ не са постъпили такива жалби.

Стандарт 4 „Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите“ и съответстващите му критерии, а именно:

4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. Висшето училище или научната организация осигурява процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта, напр. прием, развитие, признаване на срокове за обучение и дипломирането на докторантите

Приемът и подготовката на докторантите по докторската програма се извършва в съответствие с действащите нормативни актове ЗВО, Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите и Правилника за развитие на академичния състав в Р България и в ССА.

За докторанти се приемат лица с диплома за ОКС „магистър”. Те се обучават за срок до четири години в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение. Докторанти се приемат само по акредитираните докторски програми чрез конкурсен изпит по специалността и по чужд език. Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти се извършва през цялата година без конкурсни изпити - само с представен проект за дисертационен труд, рецензия от хабилитирано лице, протокол от обсъждането в съответния отдел и предложение до Научния съвет за зачисляване.

Зачисляването на докторантите по научната специалност се извършва със заповед на Председателя на ССА, след успешно положени конкурсни изпити. В заповедта за зачисляване по научната специалност се определят формата и срока на обучение, научната специалност, научното направление, обучаващата катедра и научния ръководител. На

докторантите се предоставят всички правилници, касаещи тяхното приемане, обучение и дипломиране и е създадена организация за ефективно протичане на цялостния учебен процес.

4.1.2. Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти

Научноизследователската дейност в ИТТИ, Марково се провежда на базата и в съответствие със ЗВО, Закона за насърчаване на научните изследвания (ЗНИИ), ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

Институтът провежда целенасочена политика за стимулиране на научно- изследователската дейност и творческата активност на докторантите.

Хабилитираният академичен състав в отдел „Агротехника и растителна защита“ насърчава научно-изследователската дейност на докторантите, като стимулира участието им, самостоятелно или в колективи, в различни изследователски проекти.

Докторантите, които се обучават по научната специалност „Растителна защита“ участват активно в изпълнението на изследователски проекти. Част от тези проекти се ръководят от научните им ръководители и позволяват разширяване на компетенциите на обучаваните и подпомагат изследователската им работа.

През акредитирания период докторантите са включени в 2 научно-изследователски проекта към ССА.

4.1.3. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др.

В ССА, в т.ч. ИТТИ, са осигурени възможности за мобилност на докторантите, в периоди на обучение в други ВУ или научни организации. Възможността за мобилност на докторантите в страната и чужбина е осигурена чрез участие в различни европейски програми и двустранни договорености за сътрудничество с чуждестранни университети. За периода на акредитация не са осъществявани докторантски мобилности по международни програми в чужбина.

ССА участва в Европейската програма за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“ за периода 2014-2020 г. Тя се базира на интегриран подход, който гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.

Информация за предстоящите възможности за мобилност с цел обучение или практика за учебната година по програма Еразъм+ се дава на уеб страницата на ССА.

През акредитирания период докторантите са публикували 22 научни статии и са представили 3 доклада на научни форуми.

4.1.4. Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти

В ССА е създадена система по администриране и регистриране хода на докторантурите. Отговорни за този процес са дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА.

Практика в ИТТИ е приетите и завършили успешно докторанти да остават да работят в института, което осигурява приемственост на научните кадри.

През акридационния период по докторската програма „Растителна защита“, са обучени 2 докторанти на самостоятелна подготовка. Единият защитава успешно дисертация през 2014 г., а другият - през 2015 г.

Резултати от проверката:

По 4.1.1. Приемът на докторанти по докторската програма „Растителна защита“ се извършва при спазване на законовите изисквания.

По 4.1.2. Налични са правила и е осигурена възможност докторантите да участват в научноизследователската дейност и научните проекти на института.

По 4.1.3. Представени са доказателства, че са осигурени възможности за мобилност на докторантите. През акредитирания период докторантите не са участвали в научни форуми извън страната.

По 4.1.4. Налична е работеща система за администриране и регистриране хода на докторантурите. Отговорни за този процес са дирекция „Наука, образование и иновации“ към ССА.

Стандарт 5 „Преподавателски състав“

Критерий 5.1. „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“

Критерий 5.1.1. Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма.

Институт по тютюна и тютюневите изделия разполага с всички условия за успешно провеждане на образователната и научна програма на докторантурата. От работещите на ОТД 7 преподаватели, един е по научната специалност „Растителна защита“, а 3-ма са със заявена компетентност. На основен трудов договор, до м. март, 2018 г., по специалността „Растителна защита“ работят и 2 нехабилитирани учени

с ОНС „доктор“, които заемат академичната длъжност "главен асистент". След посочения срок, поради напускане, остава само един главен асистент, доктор на основен трудов договор, чиято квалификация е в областта на докторската програма. *Относителен дял на хабилитираните преподаватели на ОТД по докторската програма към общия брой преподаватели в обучаващото звено – 14.3 %.*

Критерий 5.1.2. Обучаващото звено разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания.

Работещият по специалността „Растителна защита“ хабилитиран учен, който е на основен трудов договор в ИТТИ, Марково притежава опит в областта на растителната защита. Резултатите от научноизследователската му дейност, през последните 5 години, са отразени в 16 научни статии, 5 инструкции, 7 доклада на международни форуми, 4 сертификата за патенти, сортове, технологии и 16 научно-популярни статии. През периода 2014-2018 г. публикациите на хабилитираното лице са цитирани 55 пъти от български и чуждестранни автори. За периода 2014-2018 година са реализирани 2 научноизследователски проекта към ССА, 2 научно-приложни проекта от външни възложители и 5 международни проекта. *Относителеният дял на публикациите на хабилитираните в специалност Растителна защита учени в публикационната активност на обучаващото основно звено (330 броя публикации) – 13.33 %.*

Критерий 5.1.3. Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и/или в професионалната област, към която тя принадлежи.

Академичният състав на обучаващото звено поддържа висока активност в експертната и консултантската дейност, както и участие в международни програми и мрежи, участия в редколегии на научни списания у нас и в чужбина, програмни комитети на международни научни форуми и осъществени специализации в чужбина.

Резултати от проверката:

По 5.1.1. В докторската програма по „Растителна защита“ на основен трудов договор работи 1 хабилитиран учен с квалификация по научната специалност „Растителна защита“ (фитопатология).

По 5.1.2. Резултатите от научноизследователската дейност на работещият по специалността „Растителна защита“ хабилитиран учен, през последните 5 години, са отразени в 16 научни статии, 5 инструкции, 7 доклада на международни форуми, 4 сертификата за патенти, сортове, технологии и 16 научно-популярни статии. През периода 2014-2018 г. публикациите на хабилитираното лице са цитирани 55 пъти от български и чуждестранни автори. За периода са реализирани 2 научноизследователски проекта към ССА, 2 научно-приложни проекта от външни възложители и 5 международни проекта.

По 5.1.3. В докторската програма по „Растителна защита“ има утвърдени традиции в професионалното израстване и обучението на докторанти.

Стандарт 6 „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

Критерий 6.1.1. Обучаващата институция разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите.

Институтът по тютюна и тютюневите изделия предоставя на докторантите добри условия за обучение и научноизследователска дейност, включващи цялата налична материална и информационна база на института. Докторантите имат осигурен достъп до 9 научни лаборатории с необходимата за обучение на докторанти материално техническа база. Изградени са и функционират следните лаборатории: Лаборатория по почвознание и агрохимия; Биотехнологична лаборатория; Лаборатория по растителна защита; Микробиологична лаборатория; Лаборатория по химия на тютюна; Хроматографска лаборатория; Лаборатория по химия на тютюневия дим; Технологична лаборатория; Лаборатории, обслужващи технологии на тютневите изделия. Към института функционира и Лабораторен комплекс за изпитване, акредитиран по ISO 17025. Институтът по тютюна и тютюневите изделия предоставя специфична база за нуждите на обучението и научно-изследователската дейност на докторантите,

включваща 3 зали за провеждане на обучение и семинари и експериментална площ за полски изследвания възлизаща на 609 dka (562 dka собствена и 47 dka предоставена от Държавния поземлен фонд).

Критерий 6.1.2. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове

ИТТИ осигурява условия за провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и други дейности, необходими за подготовката на докторантите. Докторантите по специалност „Растителна защита“ разполагат с добре оборудвани лаборатории, експериментални площи за полски изследвания и компютърна база за работа в Института. Одел „Агротехника и растителна защита“ е осигурен с необходимата техника – персонални компютри, скенери, принтери, копирни машини и др., които са съобразени с броя на докторантите и научните ръководители. Използва се лицензиран софтуер, който е достатъчен за обработка на необходимата информация. Докторантите, обучаващи се по научната специалност „Растителна защита“ получават методична и консултантска помощ от учени в институтите на ССА, БАН и различни университети. Активното сътрудничество с водещи тютюнопроизводители създава условия за запознаване на докторантите с практиката, което повишава качеството на тяхното обучение и гарантира успешната им професионална реализация. Компютърната обезпеченост на докторантите в Институт по тютюна и тютюневите изделия, в това число и хабилютираните по специалността лица е 1 : 1 (100%).

Критерий 6.1.3. Осигурен е достъп на докторантите до съответни научни издания и бази данни

Към настоящия момент научната библиотека на Института по тютюна и тютюневите изделия притежава над 32 000 тома библиотечни единици научно-техническа литература, от над 2500 тома в областта на професионално направление „Растителната защита“. Осигурен е достъп на докторантите до специализирани български и чуждестранни научни издания и бази данни: Science Direct, Scopus, Web of Knowledge; български и чуждестранни списания, някои от които са издания на ССА. Съвместно с 4 библиотеки (Централна селскостопанска библиотека; Тракийски университет – Стара Загора; Аграрен университет – Пловдив и Лесотехнически университет – София) е създаден електронен портал НАНИКО (Национален аграрен научно-информационен компс). В портала е възможно търсенето в библиотеките на четирите звена и достъп до международни бази данни за специализирана информация за научни работници и специалисти в аграрната сфера. Обособените

работни места на докторантите са оборудвани с компютри. Всички те ползват услугата интернет и електронна поща.

Критерий 6.1.4. Висшето училище или научната организация стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните резултати в реномирани международни издания

Институтът по тютюна и тютюневите изделия осигурява възможността за публикуване на резултатите от научноизследователската работа на докторантите в национални и чуждестранни научни издания. Чрез подпомаганите организационно и финансово процедури по защита на дисертации се осъществява разпространението на резултатите от научната работа. Средствата за финансиране на научноизследователската дейност на научния състав се осигурява чрез участие в проекти, където се включват и докторанти. През акредитационния период докторанти от докторска програма „Растителна защита“ са взели участие в 2 научни форума - Международна научнопрактическа конференция „Храни технологии и здраве“, Пловдив, 2013; Международна научна конференция «70 години ИТТИ», Пловдив, 2014.

В доклада самооценка са представени общо 22 научни публикации с участието на обучаваните докторанти през акредитационния период, като само 2 от тях са в списъка на съвременните български научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация според НАЦИД (2019) –

1. Vaneva-Gancheva T., Y. Dimitrov. 2013. Chemical control of the potato tuber moth *Phthorimaea operculella* Zeller on tobacco. **Bulgarian Journal of Agricultural Science**, 2013, 19, 1003-1008.
2. Ванева-Ганчева Т., Димитров Я. 2013. Възможности за презимуване на картофения молец *Phthorimaea operculella* Zeller в климатичните условия на България. **Acta Entomol. Bulg.**, 1-2, 9-17.

Резултати от проверката:

По 6.1.1. Институтът по тютюна и тютюневите изделия предоставя на докторантите добри условия за обучение и научноизследователска дейност, включващи цялата налична материална и информационна база на института. Докторантите имат осигурен достъп до 9 научни лаборатории с необходимата за обучение на докторанти материално техническа база.

По 6.1.2 ИТТИ осигурява условия за провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки, теренни изследвания и други дейности, необходими за подготовката на докторантите. Компютърната обезпеченост на докторантите в Институт по тютюна и тютюневите изделия, в това число и хабилитираните по специалността лица е 1 : 1 (100%).

По 6.1.3.Институтът по тютюна и тютюневите изделия разполага с библиотечно-информационен комплекс и осигурява информационно учебната и научната работа на докторантите и техните ръководители. Докторантите разполагат с библиотечни и информационни продукти и достъп до бази данни и специализирана литература.

По 6.1.4. Институтът по тютюна и тютюневите изделия активно подпомага и стимулира научноизследователската дейност на своите докторанти. От представените общо 22 научни публикации с участието на обучаваните докторанти през акредитационния период, само 2 са в списъка на съвременните български научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация според НАЦИД (2019).

Стандарт 7 „Управление на информацията“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 7.1.Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

В ССА ,респ. ИТТИ има разработени ефективни методи за събиране и анализ на информацията свързана с обучението в ОНС „доктор“, също така има и възможност за популяризиране на получените от докторантите резултати. Информацията за осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма се събира от извършваните одити, а информацията за развитието и успеваемостта на докторантите се събира при отчитането на отделните етапи от тяхното обучение. С цел публичното им оповестяване се предоставя информация на уеб-сайтовете на ИТТИ и ССА, като се дискутира и с външни заинтересовани страни. Досиетата на

докторантите, обучавани по научната специалност Растителна защита в ИТТИ се съхраняват в архива на Научния секретар. В тези досиета се събира документацията от момента на зачисляване на докторанта, до момента на завършване на докторантурата.

7.1.2. Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и потребностите от промяна.

Качеството на обучение по докторските програми и наложителните промени по тях се обсъждат от Научния съвет на отдел „Агротехника и растителна защита“ при ИТТИ, на заседанията на Общо събрание на учените на ИТТИ и научния съвет по Растителна защита към ССА. Чрез реализацията на завършилите докторанти се отчитат отношението, оценката и мнението на работодателите и нивото на конкурентоспособност на докторантите, обучавани по тази научна специалност. Има добра реализация на защитилите докторантура. Това показва, че кариерното развитие на докторантите е успешно и че ефективността на докторската програма е добра.

Резултати от проверката:

По 7.1.1 В ССА, респ. ИТТИ получаването, движението и анализа на информацията относно докторантски програми се извършва чрез провеждане на външни и вътрешни одити. С цел публичност, документацията се предоставя на уеб-сайтовете на ИТТИ и ССА. Досиетата на докторантите се съхраняват при Научния секретар.

По 7.1.2 В ИТТИ качеството на обучение по докторските програми се обсъжда от отдел „Агротехника и растителна защита“ и заседания на ОСУ и научния съвет по Растителна защита към ССА. Най-добра оценка за ефективността на системата за качество, при обучението на докторантите, е тяхната реализация и отзивите, които се получават от съответните работодатели.

Стандарт 8 „Информация за обществеността“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация

На страницата на ИТТИ и ССА се публикува информация за обявените конкурси за обучение на студенти в ОНС „Доктор“, за текущите докторантури, както и за приключилите обучението си. Осигурена е възможност за публикуване в издания на ССА (Растениевъдни науки, Bulgarian Journal of Agricultural Science и др.). Значимите резултати намират подходящо представяне чрез публикуване и в други реномирани научни издания и участия в научни

форуми (национални и международни). ИТТИ финансира участието на докторанти в семинари и различни научни форуми, с което се стимулират техните научни изяви. Участието на докторантите във форуми се финансира чрез средства на научни проекти, в които докторантите са членове на работния колектив. Ежегодно в системата на Академията се провеждат различни научни конференции, където докторантите имат възможността да представят своите резултати от разработваните дисертации и участие в проекти. Докторантите по специалност Растителна защита са взели участие и в конференция, организирана от ИТТИ (Юбилейна международна научна конференция „70 години Институт по тютюна и тютюневите изделия“). След разглеждане в отдела, материалите се публикуват в научни списания съответстващи на профила на докторската програма. Списанията, в които основно могат да публикуват свои научни статии докторантите са Растениевъдни науки, Bulgarian Journal of Agricultural Science, Растителна защита, Тобасо и др.

8.1.2. Информация относно програмите за мобилност на докторантите.

ИТТИ може да участва активно в различни програми за академичен обмен в страната и чужбина. ССА има подписани няколко споразумения с чуждестранни университети и институти:

- Industrial Institute of Agricultural Engineering (PIMR);
- University of Life Science in Lublin;
- Alma Mater Studiorum - Universita' Di Bologna;
- University of Agronomic Sciences and Veterinary medicine;
- Academia de Studii Economice din Bucuresti (Bucharest University of Economic Studies)
- West Pomeranian University of technology, Faculty of Environmental Management and Agriculture;
- Harper Adams University.

ССА, респ. ИТТИ, осигуряват процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма.

8.1.3. Представяне на иновационните резултати по докторската програма пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина.

В периода на своето обучение докторантите от отдел „Агротехника и растителна защита“ са взели активно участие в национални проекти, както и в различни научни форуми. Докторантите по специалност Растителна защита в ИТТИ през периода на акредитацията имат 4 участия в научни форуми, от които три са международни. ИТТИ поддържа средно ниво на информираност на докторантите относно

техните права, задължения и възможности, за сроковете и условията на обучение, учебната документация, професионалната квалификация и перспективите за тяхната реализация.

Резултати от проверката:

По 8.1.1 ИТТИ има утвърдена политика за широко популяризиране постиженията на института. На сайта се поддържа актуална и пълна информация за образователната и научноизследователска дейност в професионалното направление.

По 8.1.2 Института публикува в Интернет сайта актуална информация, предназначена докторанти, както и за обществеността, очертаваща целия „жизнен” цикъл.

По 8.1.3 В обучаващото звено се осигуряват добри условия за развитие на творческия потенциал на докторантите. Те получават квалифицирана помощ при изготвянето на научни публикации, както от прекия си научен ръководител, така и от други преподаватели със сходна научна насоченост. ИТТИ поддържа средно ниво на информираност на докторантите относно техните права, задължения и възможности, за сроковете и условията на обучение, учебната документация, професионалната квалификация и перспективите за тяхната реализация.

Стандарт 9 „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“

Критерий 9.1. „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“

Критерий 9.1.1. ВУ осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно осъвременяване на докторантските програми.

Извършването на непрекъснат преглед на актуалността на докторската програма по Растителна защита е постоянна задача на хабилитираните учени, които извършват обучение на докторанти по нея. При актуализиране на програмата се извършва периодичен мониторинг и отчитане на постиженията на науката, изследванията и технологиите в областта на растителната защита. Програмите се обновяват в зависимост от развитието на науката, получаваната научна информация от наши и международни източници и необходимостта от премени в методиката на изследвания.

Критерий 9.1.2. ВУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми.

Процедурите за планиране и изпълнение на дейности по повишаване ефективността на докторската програма се съдържат в

нормативната уредба на ССА и ИТТИ. Неотменима част от прилагането на системата за оценка на качеството на обучението на докторантите в ССА е създаването на ясни и открити процедури и практики за повишаване ефективността на докторантските програми. Периодично (през две години) конспектът за прием по докторската програма се актуализира в съответствие с новите тенденции в теорията, развитието на научните изследвания и на настъпилите промени в областта на растителната защита. Тези промени се извършват от комисия от трима учени, хабилитирани по съответната научна специалност, назначени от Председателя на ССА.

Резултати от проверката:

По 9.1.1. Институтът по тютюна и тютюневите изделия осъществява регулярен мониторинг и осъвременяване на докторската програма. Провеждат се регулярни отчети на докторантите. Програмата се обновява в зависимост от развитието на науката, получаваната научна информация от наши и международни източници и необходимостта от премени в методиката на изследванията.

По 9.1.2. Процедурите за планиране и изпълнение на дейности по повишаване ефективността на докторската програма се съдържат в нормативната уредба на ССА и ИТТИ.

Стандарт 10 „Циклично външно осигуряване на качеството“

Критерий 10.1. „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“

10.1.1 ВУ циклично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми в съответствие с ESG.

В Института по тютюна и тютюневите изделия самооценяването на докторската програма се извършва планирано, основавайки се на постоянния мониторинг на съвременните тенденции на развитие на съответната научна област, в която се обучават докторантите и привеждането им в съответствие с тези на чуждестранни университети и институти. Системите за самооценяване на качеството на докторската програма по Растителна защита в ИТТИ са организирани на нивото на отдел „Агротехника и растителна защита“, Селскостопанска академия (дирекция „Наука, образование и иновации“) и научен съвет по Растителна защита. Външна оценка се реализира от НАОА при извършването на акредитацията на докторската програма.

Резултати от проверката:

По 10.1.1. Обучаващото звено отдел „Агротехника и растителна защита“ към ИТТИ – периодически прави оценка на качеството на обучение по докторската програма чрез система за самооценяване организирана на ниво отдел „Агротехника и растителна защита“, Селскостопанска академия (дирекция „Наука, образование и иновации“) и научен съвет по Растителна защита.

При подготовката на доклада самооценка за акредитацията пред НАОА на докторската програма е извършена комплексна оценка на провежданото обучение на докторантите.

Таблица 1. Хабилитирани преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението на докторанти по научната специалност

№	Име, презиме, фамилия	Академична длъжност	Научна степен	Специалност
1	Христо Бозуков	Професор	Доктор	Растителна защита

Таблица 2. Преподаватели на ТД, които имат компетенции за обучаване на докторанти по докторска програма „Растителна защита “

№	Име, презиме, фамилия	Академична длъжност	Научна степен	Специалност
1	Цвета Христова	Професор	Доктор	Почвознание
2	Радка Божинова	Доцент	Доктор	Агрохимия
3	Веселина Машева	Доцент	Доктор	Селекция и семепроизводство на културните растения

Таблица 3. Списък на докторантите в програма „Растителна защита “ от професионално

направление 6.2 Растителна защита

№	Име, презиме, фамилия	Научен ръководител	Тема на дисертацията	Специалност	Срок на обучение	Форма на обучение
1	Таня Ванева-Ганчева	Проф. д-р Янко Димитров	„Проучване разпространението, биологичните особености и възможности за контрол на картофения молец <i>Phthorimaea operculella</i> Zeller (Lepidoptera:Gelechiidae)“	Растителна защита	2011-2014	Самостоятелна подготовка
2	Йонко Йончев	Проф. д-р Христо Бозуков	„Проучване разпространението на някои вирусни болести и устойчивостта към тях при едрolistни тютюни в Южна България“	Растителна защита	2011-2015	Самостоятелна подготовка